

Presentació

El número de *Barcelona Societat* que us presentem a continuació aborda una temàtica clàssica: la (des)igualtat de gènere. Una temàtica amb una llarga trajectòria de debat polític i social, però que malauradament no deixa de tenir plena actualitat, atesa la persistència de les desigualtats entre homes i dones. Algunes iniciatives recents a la ciutat de Barcelona, com la celebració del II Congrés de les Dones de Barcelona o l'impuls del Pla d'Equitat de Gènere, ens estimulen a preguntar-nos com es manifesten les desigualtats de gènere a la nostra ciutat i quin tipus de polítiques públiques poden contribuir a la eradicar-les. Com sempre, *Barcelona Societat* es posa al servei dels debats polítics i socials que interessen la ciutat, contribuint-hi des de la generació de coneixement sobre la nostra realitat social, des de l'aportació d'elements teòrics i conceptuals per a la reflexió, i també actuant com a plataforma per a la presentació d'actuacions impulsades des dels àmbits associatiu i institucional.

Els articles que recull aquest número ens mostren una realitat social canviant i contradictòria. Molts comenten reconeixent els avenços jurídics que s'han produït en el nostre país pel que fa al reconeixement formal de la igualtat de gènere, com ara la recent aprovació pel Parlament espanyol de la Llei d'igualtat efectiva 3/2007 entre homes i dones, o l'impuls que hi ha donat el Parlament de Catalunya amb la Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista. També

s'observen tendències positives pel que fa a la coresponsabilització dels homes, particularment dels mes joves, en les tasques domèstiques. Però sens dubte continuen existint fortes asimetries entre homes i dones en aspectes crucials com ara els temps de dedicació al treball remunerat i al treball de cura, l'accés a certes ocupacions o a certes posicions professionals, o la violència masclista que tant freqüentment s'exerceix contra les dones en els espais de la quotidianitat. Totes aquestes són asimetries massa arrelades encara en la nostra societat perquè puguem pensar que el model patriarcal en què es recolzen és cosa del passat.

A efectes de síntesi del número que aquí presentem, podríem distingir tres grans tipus d'articles. Un primer tipus ens aporta dades sobre la trajectòria i la situació actual de les dones a la ciutat de Barcelona. Es fa des de diferents perspectives: les pautes d'accés a l'educació; les desigualtats de gènere en la salut; la posició de les dones en el mercat laboral; la seva disponibilitat d'ingressos; les seves pràctiques de participació social; i la seva dedicació, en contrast amb els homes, al treball domèstic i al treball remunerat. La perspectiva dels usos del temps és emfasitzada per diversos articles, ja sigui posant l'accent en la distribució desigual dels usos del temps quotidià entre homes i dones, ja sigui des de la reflexió a l'entorn de les polítiques que poden contribuir a contrarestar aquestes asimetries.

Un segon tipus d'articles, precisament, es concentra en les mirades que les polítiques públiques haurien d'adoptar per tal d'afavorir l'avenç cap a una autèntica igualtat de gènere. Es constata la necessitat d'incorporar la perspectiva del gènere al conjunt de les polítiques públiques. Es reclama, però, que no confonguem el "gènere" amb les "dones". S'insisteix que desmuntar la societat patriarcal passa, entre altres coses, per la construcció d'una masculinitat alternativa, sostenible, igualitària i no violenta. S'emfasitza la importància de les polítiques de reestructuració del temps, així com d'aquelles polítiques educatives que contribueixen a la transmissió de l'ètica de la cura. I es posa en qüestió que les lleis d'igualtat, per si soles, tinguin el poder transformador que sovint n'esperem.

Per últim, un tercer tipus d'articles s'ocupa de pràctiques institucionals i associatives orientades a la promoció de l'equitat de gènere. Es relata la trajectòria del Grup Dona del Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona. S'explica el projecte de la Fundació Surt per fomentar la igualtat entre homes i dones en el sector audiovisual. I també tot un seguit de programes impulsats per la Direcció de Dones de la Regidoria de Dones i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona, en àmbits com l'atenció al col·lectiu de persones que exerceixen el treball sexual al carrer, la prevenció de relacions abusives als instituts o la prevenció de la violència de gènere.

Per tant, estem davant d'un treball molt valuós de reflexions a l'entorn del gènere i de les relacions socials entre dones i homes. Aquest número de *Barcelona Societat* serà una aportació més, qualitativa, en la llarga trajectòria de treball i de lluita per una ciutat on

les dones i els homes de totes les edats hem de compartir vida i treballar en termes d'igualtat. Les dones han estat i són un agent fonamental de transformació, de construcció d'una ciutadania al bell mig de la vida quotidiana. L'aportació que fa aquesta revista vol

ser, també, un compromís i una garantia de futur. D'un futur on projectar valors d'igualtat en la diferència, de vincles de solidaritat. I també de tenacitat i confiança en la nostra capacitat col·lectiva per continuar transformant la vida entres totes i tots. 